

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

kultury s moravskou malovanou keramikou. Výplň těchto jam obsahovala pouze nevelké množství fragmentů keramiky. Kulové nadzemní domy zjištěné na ploše staveniště byly menších rozměrů tři až čtyřřadové, podélného až čtvercového půdorysu s převážující orientací východ - západ. V západní části zkoumané plochy se nachází část velkého kvadratického útvaru - příkopu, jehož existence byla poprvé rozpoznána při leteckém snímkování v roce 1988. Jde o dvě pravoúhlé větve příkopu spojené zaobleným nárožím, jeho hrotitý profil dosahuje na povrchu šířky v rozmezí od 3,5 až do 6,0 m a maximální hloubka dna je 2,9 m od úrovně podloží. Z výplně příkopu jsme získali fragmenty keramiky a drobné zlomky bronzů. Tyto nálezy lze přiřadit do velatické fáze KSPP. Na ploše bylo rovněž zkoumáno několik odlišně širokých žlabů. Jde s největší pravděpodobností o pozůstatky ohrazení sídlištních areálů v různých časových horizontech velatického osídlení. Za zmínku stojí především část palisádového žlábků, který je v délce 1,5m přerušen a obě větve tvoří klešťovitou konstrukci branky (vstupu).

Byly prozkoumány také tři osamocené hroby z různých časových období. Jeden náleží kultuře se zvoncovitými poháry. Jde o pohřeb muže ve skrčené poloze se dvěma keramickými milodary, bronzovou dýkou a kamennou šipkou. Ve druhém hrobě byla pohřbena mladá žena s dítětem. V prostoru hrudi byly nalezeny kostěné korálky a v mělké hrobové jámě se dále nacházely zlomky keramiky, kostěné šídlo a kamenná podložka. Tento hrob můžeme zatím datovat pouze rámcově do doby bronzové. Třetí hrob byl kostrový a bez nálezů. Pohřbená žena byla uložena v malé hloubce v natažené poloze na zádech ve směru západ - východ (pravděpodobné datování do mladší doby hradištní?). Kromě výše zmíněných nálezů z pravěkého období jsme v průběhu záchranného výzkumu objevili také několik pozůstatků (letecké bomby a nábojnice), souvisejících s bojovými operacemi na sklonku druhé světové války z dubna 1945.

Miroslav Bálek, Andrea Matějčková, ÚAPP Brno

Resumé:

Jířkovice (Bez. Brno-město). „Díly“. Neolítikum, Eneolítikum, Bronzezeit, Mittelalter, Neuzeit. Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

JÍVOVÁ (okr. Olomouc)

„Tepnec“. Hradiště. Pozdní doba bronzová (kultura slezskoplatěnická). Hrad. Středověk (14. stol.). Záchraný archeologický výzkum ÚAPP Olomouc a Vlastivědné muzeum Olomouc.

V červenci až listopadu proběhl v rámci opětovného rozšíření dobývacího prostoru Bělkovického lomu předstihový záchranný archeologický výzkum v areálu hradiska popelnicových polí a středověkého hradu.

Identifikace lokality v mapě MZ 1:10 000, list 25-11-01, v souřadnicích: 231 mm od Z sekční čáry, 347 mm od J sekční čáry; 233 mm od Z sekční čáry, 350 mm od J sekční čáry; 238 mm od Z sekční čáry a 349 mm od J sekční čáry.

Výzkum byl soustředěn na předpokládaný prostor zástavby hradiště i předhradí středověkého hradu. Na vymezeném prostoru byla prozkoumána plocha o rozloze 680 m², na níž bylo odkryto 65 objektů. Několika řezy byl též zkoumán pozdněbronzový val sestávající z jílovitého tělesa zpevněného na vnější i vnitřní straně kamennými plentami. Keramický materiál získaný z výkopů odpovídá předchozím zjištěním PhDr. V. Dohnala z let 1971-1975 a datuje jej do stupně HB-HC. Středověká fáze osídlení je spjata s markraběcím hradem Twingenberchem či Karlspurkem z 2. pol. 14. století. Hospodářské zázemí hradu sestávalo ze zemnice a několika nadzemních, patrně dřevěných konstrukcí, v jednom případě postavené na

základech z nasucho kladených kamenů. K upřesnění zániku hradu v období markraběcích válek, přispívá nález drobné stříbrné ražby (feniku), datované do období kolem roku 1392.

*Markéta Tymonová, VM Olomouc
Marek Kalábek, ÚAPP v Olomouci*

Resumé:

Jířová (Bez. Olomouc). „Tepenec“. Burgwall. Spätbronzezeit, Burg, Mittelalter. Rettungsgrabung.

KOSTELEEC NA HANÉ (okr. Prostějov)

Lapačky, 2 km V obce. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Ve východní části polní tratě Lapačky prošla rýha vodovodu jámovým hrobem kultury lužických popelnicových polí. Žárový pohřeb byl rozptýlen na dně jámy mezi několika nádobami.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Kostelec na Hané (Bez. Prostějov). Lapačky, 2 km östlich der Gemeinde. Urnenfelderkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

KOSTELEEC NA HANÉ (okr. Prostějov)

„Habrůvky“. Kultura platěnická. Sídliště. Záchranný výzkum.

V červnu roku 1997 byla hloubena rýha a pokládány dálkové optické kabely mezi obcemi Kostelec na Hané, Lutotín a Hluchov. V poloze Habrůvky byly rýhou zachyceny dva objekty kultury platěnické. Sídliště se nachází severně Lutotína, vpravo silnice z Kostelce na Hané do Hluchova a je dislokováno na k V exponovaném svahu táhlého hřbetu, který zvolna klesá z podhůří Dražanské vrchoviny do roviny Hané. Na ZM ČR 1:10 000, list 24-24-01, najdeme místo nálezu v okolí bodu určeného souřadnicemi 250 mm od Z s.č. a 244 mm od J s.č..

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Kostelec na Hané (Bez. Prostějov). „Habrůvky“. Plátěnice Kultur. Siedlung, Rettungsgrabung.

LOUČKA (okr. Přerov)

„Slače“. Mladší doba bronzová. Depot. Záchranný výzkum.

Při stavbě oplocení pozemku v lokalitě Loučka 2, nacházející se asi 1 km severně od stejnojmenné obce, bylo při kopání základových patek sloupků za pomoci těžké techniky vybagrováno asi 20 bronzových předmětů. Podle jejich druhové skladby pocházely evidentně z jednoho nálezového celku, patrně depotu. V okolí místa nálezu otevřeli pracovníci ÚAPP Olomouc sondu o rozměrech zhruba 4 x 2 m. Původní uložení nálezů se nepodařilo zjistit, protože všechny byly před nynějším vybagrováním již v minulých letech druhotně přemístěny patrně lžící bagru při kopání rýhy pro zemnicí pásovinu elektrického vedení. Během výzkumu v prostoru sondy našli pracovníci ÚAPP v zásypu recentního výkopu ještě dalších 7 bronzových předmětů. Z celkového počtu 27 bronzových artefaktů, které bezesporu tvořily jeden nálezový celek, nejspíše depot obchodní povahy, je 18 dochovaných vcelku a 9 z nich tvoří zlomky. Z valné většiny jde o jednoduché lité kruhové předměty různého průměru, které